

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 7

van **LOES VANDROMME**

datum: 12 november 2024

aan **CIELTJE VAN ACHTER**

VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL EN MEDIA

EDUbox VRT - Uitrol

De EDUbox van de VRT is een educatief concept van VRT NWS om jongeren uit het secundair onderwijs te laten kennismaken met een bepaald maatschappelijk thema. EDUbox wil jongeren informeren en hen stimuleren om zelf aan de slag te gaan. Hij is gemaakt voor gebruik in de klas, waar leerlingen verschillende onderwerpen zelfstandig in handen kunnen nemen. Het is een gratis box gevuld met fiches, die zowel fysiek als digitaal en in interactieve vorm beschikbaar zijn. De EDUbox is gemaakt in samenwerking met experts van VRT NWS en de inhoudelijke partners. VRT NWS draait voor elke EDUbox op maat gemaakte reportages die complementair zijn aan de inhoud van de box.

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 26 van 3 november 2022 aan toenmalig minister Dalle had ik graag een antwoord gekregen op volgende vragen.

1. a) Hoeveel EDUboxen zijn er momenteel beschikbaar? Graag een evolutie per schooljaar met de oplijsting van de thema's.
b) Zijn er EDUboxen verwijderd, vervangen of aangepast? Graag een overzicht.
2. Hoeveel fysieke exemplaren van EDUboxen zijn er? En hoeveel scholen bestelden ondertussen een fysiek exemplaar van één of meerdere EDUboxen? Graag een evolutie per schooljaar, een overzicht per provincie en de data per EDUbox.
3. Hoeveel keer werden de online versies van de EDUboxen al bekeken (gestart)? Graag een evolutie per schooljaar, een overzicht per provincie en de data per EDUbox.
4. Hoeveel leerlingen worden bereikt via een EDUbox? Bij mijn vorige schriftelijke vraag kon men daar geen antwoord op geven. Zijn daar nu wel gegevens over? Zo ja, graag een evolutie per schooljaar, een overzicht per provincie, per onderwijsvorm en de data per EDUbox.
5. Niet elke EDUbox is geschikt voor elke graad. Graag een overzicht per EDUbox die weergeeft of hij geschikt is voor de eerste, tweede of derde graad van het secundair onderwijs.
6. In mijn vorige schriftelijke vraag informeerde ik naar de resultaten van een communicatiecampagne. Minister Dalle verklaarde toen dat men die campagnes zal moeten herhalen.
 - a) Welke campagnes zijn er ondertussen geweest? Graag een overzicht van de concrete acties en de looptijd. Zijn er resultaten van die campagnes?

- b) Plant de VRT nog informatiecampagnes in de toekomst?
7. Uit het antwoord op mijn vorige schriftelijke vraag bleek dat de VRT een bevraging hield in de periode van 15 september 2021 tot 20 januari 2022. Die was niet representatief.

Is er ondertussen een nieuwe bevraging gelanceerd? Is er in andere vormen van evaluatie voorzien?

- a) Zo ja, hoeveel scholen of leerkrachten werden bevroegd? Wat waren de conclusies van de bevraging? Welke bijstellingen werden doorgevoerd naar aanleiding van de bevraging?
- b) Zo niet, plant de VRT een evaluatie in de toekomst?

ANTWOORD

op vraag nr. 7 van 12 november 2024
van **LOES VANDROMME**

Omdat uw vragen technische input van VRT betreffen, herneem ik hieronder de input die VRT me bezorgde.

Algemeen stelt de VRT hierbij:

- Het educatieve aanbod naar leerlingen zet VRT sinds kort via een nieuwe samenwerking met Smartschool extra in de kijker. Zowel KLAAR als EDUbox passen binnen dit educatieve aanbod voor leerlingen en is waar mogelijk gerelateerd aan video- en/of audio-aanbod van de publieke omroep.
- Met EDUbox voorziet VRT een toegankelijk educatief product voor het middelbaar onderwijs. De EDUbox wordt ontwikkeld met partners met expertise.

Concreet in antwoord op uw vragen:

1. a) Tegen eind 2024 zijn er 32 EDUboxen beschikbaar via de EDUbox-website: VRT (stand van zaken november 2024)

Aantal publicaties per schooljaar:

- schooljaar 2019-2020: 4
- schooljaar 2020-2021: 7
- schooljaar 2021-2022: 4
- schooljaar 2022-2023: 4
- schooljaar 2023-2024: 8
- schooljaar 2024-2025: 5 (in november 2024: EDUbox Mens en technologie en in december 2024: update EDUbox Nepnieuws)

Tegen eind 2024: 32 in totaal.

b) Er zijn geen EDUboxen verwijderd, er werden er wel aangepast. Grafisch en/of inhoudelijk.

- EDUbox Cultuur kreeg een update rond het thema erfgoed (feb 2022).
- EDUbox Nepnieuws kreeg al 2x een update: n.a.v. de pandemie (nepnieuws rond corona najaar 2020 en n.a.v. de opkomst van het fenomeen deepfake (mei 2023)).
- EDUbox Democratie kreeg een update n.a.v. de verkiezingen 2024 (feb 2024).
- EDUbox Artificiële intelligentie kreeg een update n.a.v. de opkomst van generatieve AI (nov 2023).
- Momenteel werkt VRT aan een 2e update van de EDUbox AI én aan de update van de EDUbox Nepnieuws. Beide boxen worden uitgebreid met een digitale tool.

2. Niet alle EDUboxen bestaan in fysieke vorm, een toenemend aantal bestaat enkel digitaal. Dat is ook de meest duurzame optie. VRT heeft geen cijfers per schooljaar, ook niet per provincie.

3. Er is geen overzicht per provincie.

VRT heeft naar best vermogen informatie trachten te verzamelen over het gebruik van de online versies van de EDUbox. Deze cijfers gaan over de 3 online varianten: de interactieve website, de interactieve videoles en de downloadbare PDF.

VRT heeft zicht op het aantal downloads en views van het EDUbox-materiaal dat vooral in een klascontext gebruikt wordt. VRT veronderstelt dat het over klassen van gemiddeld 20 leerlingen gaat dus de cijfers van de interactieve website én van de downloadbare pdf mogen met 20 vermenigvuldigd worden.

Overzicht per digitale variant:

- a) Interactieve website voor groepsgebruik: VRT gaat ervan uit dat elke interactieve website gevolgd wordt door een groepje van 4 leerlingen. Dus deze cijfers mogen x 4 vermenigvuldigd worden.

Schooljaar 2022-2023	
20 EDUboxen	Data in de pers: 420
	AI: 1787
	Geld en ik: 1732
	Geld in de wereld: 773
	Sociale media: 2903
	Mobiliteit: 4691
	Cultuur: 3848
	Pandemie: 939
	Duurzaamheid: 7393
	Identiteit: 7020
	Gezondheid: 1503
	Boost-Staatsstructuur: 992
	Teamwork: 6674
	Gezondheidszorg: 2502
	Migratie: 4034
	Cybersecurity: 8552
	Ruimtelijk bewustzijn: 2653
	Sexting: 1152
	Nepnieuws: 2298
	Democratie: 878
= 61 592 unieke bezoekers	
= 246 368 Leerlingen	
Schooljaar 2023-2024	
27 EDUboxen	Data in de pers: 165 + 23 = 188
	AI: 1701 + 3450 = 5151
	Geld en ik: 2793 + 327 = 3120
	Geld in de wereld: 590 + ? = 590
	Sociale media: 1150 + 308 = 1458
	Mobiliteit: 3017 + 389 = 3406
	Cultuur: 5117 + 422 = 5539
	Pandemie: 430 + 21 = 451
	Duurzaamheid: 3881 + 559 = 4440
	Identiteit: 6573 + 566 = 7139
	Gezondheid: 780 + 114 = 894
	Boost-Staatsstructuur: 827 + 278 = 1105
	Teamwork: 3265 + 300 = 3565
	Gezondheidszorg: 2861 + 264 = 3125
	Migratie: 3394 + 462 = 3856
Cybersecurity: 5374 + 765 = 6139	
Ruimtelijk bewustzijn: 2090 + 1361 = 3451	

Sexting: 3210 + 822 = 4032 Nepnieuws: 8567 + 2298 = 10865 Democratie: 418 + 2562 = 2980 Politiek: 4861 Ideologie: 3150 Overtuigen: 2450 Wij-zij denken: 2157 Energie: 1729 Data&privacy: 1234 Lezen: 2328 = 89 403 bezoeken = 357 612 Leerlingen

- b) Downloadbare en printbare PDF: VRT gaat ervan uit dat een leerkracht download en print voor een klas van 20 leerlingen dus cijfers mogen x 20 vermenigvuldigd worden.

Opgelet: deze cijfers geven de downloads weer vanaf moment dat de pdf per EDUbox online stond, niet per schooljaar. Bereik over de jaren heen.

Nepnieuws: 1181 (x 20 leerlingen = 23.620)
 Democratie: 709 (x 20 leerlingen = 14.180)
 AI: 1.102 (x 20 leerlingen = 22.040)
 Financiële educatie: Geld in de wereld: 237 (x 20 leerlingen = 4.740)
 Financiële educatie: Geld en ik: 455 (x 20 leerlingen = 9.100)
 Sociale media: 587 (x 20 leerlingen = 11.740)
 Mobiliteit: 113 (x 20 leerlingen = 2.260)
 Cultuur: 445 (x 20 leerlingen = 8.900)
 Wij-zij-denken: 628 (x 20 leerlingen = 12.560)
 Duurzaamheid: 499 (x 20 leerlingen = 9.980)
 Identiteit: 1.234 (x 20 leerlingen = 24.680)
 Gezondheid: 225 (x 20 leerlingen = 4.500)
 Teamwork: 56 ((x 20 leerlingen = 1.120)
 Cybersecurity: 628 (x 20 leerlingen =12.560)
 Migratie: 739 (x 20 leerlingen =14.780)
 Gezondheidszorg: 399 (x 20 leerlingen = 7.980)
 Boost Democratie: 307 (x 20 leerlingen = 6140)
 Ruimtelijk bewustzijn: 566 (x 20 leerlingen = 11.320)
 Sexting: 551 (x 20 leerlingen =11.020)
 Overtuigen: 461 (x 20 leerlingen = 9.220)
 Ideologie: 507 (x 20 leerlingen =10.140)
 Politiek: 913 (x 20 leerlingen =18.260)
 Lezen: 1041 (x 20 leerlingen = 20.820)
 Energie: 443 (x 20 leerlingen = 8.860)
 Data en privacy: 270 (x 20 leerlingen = 5.400)
 Historisch bewustzijn: 370 (x 20 leerlingen = 7.400)
 Burgerschap: 1030 ((x 20 leerlingen =20.600)
 Online pesten: 643 (x 20 leerlingen =12.860)
 Data in de pers: 119 ((x 20 leerlingen = 2.380)
 Pandemie: 79 (x 20 leerlingen = 1.580)
 Totaal keer gedownload: 16.537 x 20 leerlingen = 330.740 leerlingen

- c) Interactieve videoles voor individueel gebruik. Niet elk thema leent zich ertoe te vertalen naar een videoles dus niet alle EDUboxen hebben dit. Cijfermateriaal via Youtube, hierbij gaat het over unieke bezoekers.

Schooljaar 2022-2023	Schooljaar 2023-2024
Nepnieuws: 13.501	11.271
Sociale Media achter de schermen: 5.993	5.400
Identiteit: 3.262	2.454
Artificiële intelligentie: 2.727	3.065
Duurzaamheid: 2.231	1.716
Financiële geletterdheid: Geld en ik: 1438	2.667
Financiële geletterdheid: Geld in de wereld: 917	1.022
Cybersecurity: 906	1.303
Ruimtelijk bewustzijn: 829	660
Cultuur: 752	1.077
Migratie: 659	938
Wij-zij-denken: 650	2.078
Mobiliteit: 539	399
Democratie : 382	588
Gezondheidszorg: 291	545
Gezondheid: 70	91
Pandemie: 25	
Sexting:	915
Politiek:	525
Energie:	512
Data en privacy:	507
Overtuigen:	249
Totaal: 13.501	38.624

VRT beschikt ook over het aantal views van alle video's van EDUbox samen via Youtube:

Het gaat over 750.000 views van 240 video' s in totaal, over de jaren heen.

- VRT heeft geen zicht op de precieze aantallen leerlingen er worden bereikt, aangezien de meeste toepassingen voor groepsgebruik zijn en we niet weten hoe groot de groepen zijn. In de berekening van het gebruik van de pdf en de interactieve website gaat VRT uit van groepen van 20 leerlingen.
De cijfers van de interactieve videoles tonen wel het aantal leerlingen aan want dit is individueel gebruik.

VRT gaat er algemeen van uit na uitgebreide berekeningen dat een populaire EDUbox ongeveer tussen de 20 k en 40k jongeren bereikt en een minder populaire tussen de 5K en 20k.

VRT is ook blij met de grote interesse voor EDUbox, maar het is voor VRT onmogelijk om dit soort van gedetailleerde metingen te doen op EDUbox.

- VRT streeft ernaar EDUboxen te maken die in zoveel mogelijk graden kunnen worden ingezet. De basisinformatie van EDUbox is meestal breed toegankelijk en appelleert aan verschillende sleutelcompetenties en onderwijsdoelen. Recente thema's die breed

inzetbaar zijn: democratie, online pesten, cybersecurity, data en privacy, nepnieuws, burgerschap, In de handleiding zorgt VRT speelt VRT in op mogelijkheden om te diversifiëren.

Er zijn occasioneel wel thema's die meer op een bepaalde graad inspelen dan andere thema's.

EDUbox Sexting is ontwikkeld met de eerste graad secundair in het achterhoofd omdat de nood aan lesmateriaal over dit onderwerp groter zou zijn in de eerste graad, aldus de partners (Childfocus, Sensoa, Mediawijs, ...).

EDUbox historisch bewustzijn is ook vooral gericht op de eerste graad aangezien het belangrijk is volgens de partners (UGent, KU Leuven, FARO, ...) dat leerlingen op jonge leeftijd kennismaken met begrippen als multiperspectiviteit.

Het EDUbox-aanbod rond politiek is breed inzetbaar maar was zeker ook bedoeld voor de 3^e graad om first voters vanaf 16 voor te bereiden op de verkiezingen .

EDUbox A.I. en EDUbox Mens en technologie (microchips) zullen eerder inzetbaar zijn in de 2^e en 3^e graad omdat deze wiskundige inzichten vragen. Met deze EDUboxen proberen we jongeren ook te inspireren bepaalde richtingen/studies te volgen omwille van de hoge nood aan bepaalde STEM-profielen.

6. a) VRT heeft op vlak van communicatie en bredere bekendheid de voorbije jaren een aantal acties ondernomen.
 - De verdere uitbouw van kanalen via sociale media onder de naam VRT voor leerkrachten. Een medewerker houdt zich bezig met de communicatie op deze kanalen om leerkrachten nog beter én op maat te informeren over EDUbox en andere interessante initiatieven van VRT wat educatie en onderwijs betreft.
 - Een communicatiecampagne specifiek rond het verkiezingsaanbod van EDUbox via verschillende kanalen, alsook via Smartschool, Klasse en Klascement.
 - b) In het voorjaar 2025 plant VRT een communicatiecampagne specifiek over de interactieve videolessen van EDUbox. VRT wil deze interactieve lessen als individueel leerpad extra onder de aandacht brengen bij onderwijsprofessionelen als alternatief lesmateriaal tijdens studie-uren bij afwezigheid van de leerkracht. VRT zorgt bijkomend voor meer aandacht aan EDUbox door geregeld deel te nemen aan studiedagen, onderwijsbeurzen ed om EDUbox te promoten bij de doelgroep. Een greep uit de evenementen waarop EDUbox aanwezig was voor een workshop, presentatie en/of marktplaats.
 - 25-09-2023 Digiwijs @imec Leuven
 - 24-10-2023 Canon Cultuurdagen
 - 09-02-2024 Lerarendag Vlaams Parlement
 - 28 & 29-02-2024 SETT Mechelen
 - 4-03-2024 Binnenkoppers, Gent
 - 20-03-2024 Digiwijs op Learning Bytes Festival van FTI Kortrijk
 - 17-04-2024 Vragen staat vrij over het verkiezingsaanbod van EDUbox
 - 16-05-2024 Apestaartjaren
 - 18-11-2024 AI Studiedag Kenniscentrum DigisprongNog gepland:
 - 21-01-2025 Nieuws in de klas Dag - Op bezoek bij de nieuwsredactie van VRT
 - 30-01-2025 Studiedag Digitaal onderwijs, Gent
 - 03-02-2025 ICT Praktijkdag, Leuven
 - 06-02-2025 Dag van de Geschiedenis voor eerste en tweede graad, Kortrijk
 - 26 & 27-02-2025 SETT Mechelen
7. Ja, er werd een nieuwe algemene bevraging gelanceerd voor de start van het schooljaar 2023-2024. Deze bevat grotendeels dezelfde vragen maar werd, waar relevant, aangepast.

- a) Tijdens het schooljaar 2023-2024 vulden 188 leerkrachten deze nieuwe bevraging volledig in, tijdens het lopende schooljaar vulden al 35 leerkrachten de bevraging volledig in.

Voornaamste conclusies:

- EDUbox is aanzienlijk beter gekend onder leerkrachten: waar zo'n 3 jaar geleden iets meer dan helft aangaf al van EDUbox gehoord te hebben (of te kennen), is dit percentage onder de bevroegde leerkrachten fors toegenomen, naar zo'n 90%.
De uitgebreidere promotie via onze eigen kanalen en de leerplatformen heeft de gestegen bekendheid van EDUbox de grootste impuls gegeven. Maar we zien ook dat steeds meer leerkrachten EDUbox aanraden aan collega's.
- De algemene waardering voor alle gebruikte EDUboxen was in het schooljaar 2023-2024 "4.01/5".
- Maatschappelijk relevante en sterke thema's voor de doelgroep worden het vaakst aangewend en scoren ook heel erg hoog (qua waardering, gemiddeld tussen de 4.0 en 4.3/5): nepnieuws, sociale media, democratie, wij-zij denken, sexting, identiteit, artificiële intelligentie... het is duidelijk dat het onderwijs deze thema's de gepaste aandacht wil geven en EDUbox, als sterk educatief leermiddel, past perfect in dat plaatje en vervult een duidelijke behoefte.
- De antwoorden die we ontvingen op de stellingen die in de bevraging voorgelegd worden bevestigen de positieve impact van EDUbox. Leerlingen zijn beter geïnformeerd en gaan bewuster (of kritischer) om met zaken die hen bezighouden of waar ze (te) weinig over weten.

Enkele voorbeelden:

- "Dankzij EDUbox begrijpen leerlingen beter wat er in de wereld gebeurt": 89% beaamt dat dit het geval is
- "Dankzij EDUbox begrijpen leerlingen complexe onderwerpen uit de actualiteit beter": 72% beaamt deze stelling
- "Dankzij EDUbox beseffen leerlingen dat er verschillende manieren zijn om naar dingen te kijken": 74% bevestigt dat dit het geval is
- En 77% van de bevroegde leerkrachten die de EDUbox gebruikten geven aan dat ze vinden dat EDUbox goed tot zeer goed aansluit bij de eindtermen.
- De leerkrachten die EDUbox nog niet gebruikten (of nog niet kenden) krijgen in de bevraging een introductiefilmpje te zien. Na het bekijken ervan geeft 84% aan een positief tot zeer positief gevoel te hebben over het concept en de (meer)waarde van EDUbox.
De relevantie van de thema's, de uitgebreide en afwisselende werkvormen en het op leerlingen afgestemde format vormen voor de meerderheid van deze respondenten een trigger om er in de toekomst mee aan de slag te gaan in de les.
- We ontvingen ook heel wat suggesties voor nieuwe EDUboxen. Dat wijst erop dat er nog heel wat thema's zijn waarvoor EDUbox een passend instrument zou zijn. We gaan alle voorstellen grondig evalueren en houden er zeker rekening mee bij de selectie van toekomstige thema's.
- Samengevat: EDUbox raakt stilaan ingeburgerd en er is nog heel wat potentiële groeimarge, zowel op het vlak van gebruiksgroei als relevante thematiek. Wie EDUbox nog niet kende ziet er veel potentieel in, en wie EDUbox al gebruikte is zeer tevreden over de inhoud en het format en de resultaten die ermee behaald worden.
- Deze algemene bevraging blijft lopen tijdens het huidige schooljaar want het is voor ons een heel erg nuttig en leerzaam evaluatie-instrument. En alle ontvangen feedback wordt grondig geanalyseerd.
- Naast deze algemene bevraging kunnen we ook bijkomende bevragingen opzetten, over specifieke thema's of EDUboxen.

- b) Zoals in het vorige punt aangegeven: in 2023 werd een geüpdatete algemene bevraging over EDUbox gelanceerd en we zien dit meer als een permanente

evaluatie. Indien nodig voor bv rapportering ifv een specifieke EDUbox, zullen er bijkomende bevragingen opgesteld worden.